

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Romana Fialy, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Pavla Simona a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Městského soudu v Praze** na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Městským soudem v Brně** a dalších účastníků sporu vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 15/2014, o žalobě proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 17. 1. 2011, čj. 118 777/2010-637/II.vyř.-RyZ: žalobkyně **JUDr. J. S.** a žalovaného **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem Sokolovská 219, Praha 9,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 15/2014, o žalobě proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 17. 1. 2011, čj. 118 777/2010-637/II.vyř.-RyZ, **je soud v občanském soudním řízení.**
- II. Usnesení Městského soudu v Brně ze dne 12. 9. 2013, čj. 31 C 28/2013 - 4, **se zrušuje.**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 21. 5. 2015 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon o některých kompetenčních sporech“), se Městský soud v Praze domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc podle § 1 odst. 1 písm. b) zákona o některých kompetenčních sporech, který vznikl mezi ním a Městským soudem v Brně ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 10 A 15/2014 o žalobě proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 17. 1. 2011 označenému v záhlaví tohoto usnesení.

Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Český telekomunikační úřad rozhodnutím napadeným žalobou vydal podle § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a podle § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích) příkaz, kterým vyhověl návrhu společnosti O2 Czech Republic a. s. (dále jen „poskytovatelka“) a uložil žalobkyni povinnost uhradit dlužnou cenu za poskytnutou službu elektronických komunikací v celkové výši 19 257,20 Kč s příslušenstvím. Dále žalobkyni uložil povinnost uhradit poskytovatelce náhradu nákladů řízení. Součástí částky 19 257,20 Kč byla smluvní pokuta za neplnění povinnosti platit za poskytované služby elektronických komunikací řádně a včas a smluvní pokuta ve výši rozdílu plné (běžné) ceny mobilního telefonu odebraného ve speciální nabídce a jeho zvýhodněné ceny v dané speciální nabídce.

Rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu napadla žalobkyně žalobou podle § 244 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“).

Městský soud v Brně usnesením ze dne 12. 9. 2013, čj. 31 C 28/2013 - 4, řízení zastavil. Zdůvodnil, že z žaloby je zřejmé, že žalobkyně tvrdí zkrácení svých práv přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují její práva nebo povinnosti. Proto zhodnotil, že se jedná o věc, která spadá do věcné příslušnosti soudů rozhodujících ve správním soudnictví podle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobkyni poučil, že může podat žalobu ve správním soudnictví.

Žalobkyně tedy podle poučení podala žalobu podle § 65 s. ř. s., a to ke Krajskému soudu v Brně. Krajský soud v Brně usnesením ze dne 21. 11. 2013 věc postoupil Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému.

Žalobkyně v řízení před Městským soudem v Praze doplnila žalobu o návrh na vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalovaného. Městský soud v Praze usnesením ze dne 29. 5. 2014, čj. 10 A 15/2014 - 47, řízení zastavil pro nezaplacení soudního poplatku. Ke kasační stížnosti žalobkyně poté Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 30. 9. 2014, čj. 2 As 109/2014 - 26, usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zabýval se věcnou příslušností Městského soudu v Praze k projednání žaloby a dovodil, že Městský soud v Praze nebyl k projednání věci věcně příslušný, neboť Český telekomunikační úřad rozhodoval v soukromoprávní věci. Věcně nepřislušný soud nemohl ani rozhodovat o poplatkové povinnosti, podle Nejvyššího správního soudu měl tedy Městský soud v Praze podat návrh zvláštnímu senátu.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 20. 4. 2015, čj. 10 A 15/2014 - 68, vyloučil k samostatnému projednání návrh žalobkyně na vyslovení nicotnosti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu.

Ve zbývající části věci sp. zn. 10 A 15/2014 (žalobě proti výše popsanému rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu) Městský soud v Praze následně podal návrh zvláštnímu senátu na zahájení řízení o záporném kompetenčním sporu. Uvedl, že rozhodnutím Českého telekomunikačního úřadu byla žalobkyni uložena povinnost zaplatit žalovanou částku za poskytnuté služby elektronických komunikací a za související smluvní pokuty. Projednávaný spor má soukromoprávní charakter, neboť jeho předmětem jsou práva a povinnosti poskytovatelky služeb elektronických komunikací a žalobkyně jako účastníka. Mezi žalobkyní a poskytovatelkou byl právní vztah založen na základě projevu vůle obou smluvních stran, proto je vztahem rovnosti a není v něm třeba posuzovat otázky veřejného práva. Český telekomunikační úřad tedy podle Městského soudu v Praze rozhodoval v soukromoprávní věci. Městský soud v Praze se proto domníval, že není k projednání věci věcně příslušný.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi Městským soudem v Brně rozhodujícím v občanském soudním řízení a Městským soudem v Praze rozhodujícím ve věcech správního soudnictví se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Městský soud v Brně v předcházejícím soudním řízení podle části páté o. s. ř. popřel svou pravomoc rozhodnout věc. Městský soud v Praze rozhodující ve správním soudnictví popírá svou pravomoc rozhodnout věc po jejím postoupení. Ve věci se jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zvláštní senát zákonem o některých kompetenčních sporech.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. rozhodnutí č. 485/2005 Sb. NSS).

Podle § 7 odst. 1 o. s. ř. „[v] občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z poměrů soukromého práva, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány“. Tímto jiným orgánem je v případech, které stanoví zákon o elektronických komunikacích a původně zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon o telekomunikacích“), také Český telekomunikační úřad. Tomu tak byla svěřena nejen pravomoc rozhodovat ve věcech veřejného práva, ale také ve věcech práva soukromého – úzce specializovaných. Zákonodárce převedl rozhodování v některých soukromoprávních věcech na Český telekomunikační úřad z důvodu, že se jedná o specializovanou, technickou agendu, k čemuž je tento úřad dostatečně personálně a technicky vybaven.

Souhrnně proto nelze stanovit, zda o žalobě proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu rozhodují soudy v občanském soudním řízení či soudy správní. Vždy je totiž nutné rozlišovat, zda tento správní orgán rozhodoval v soukromoprávní věci nebo ve věci veřejnoprávní, tedy určit charakter konkrétního rozhodnutí a porušení povinnosti. Při určování příslušnosti je zvláštní senát také zcela zásadně omezen již zmiňovaným § 7 odst. 1 o. s. ř., protože zákon o elektronických komunikacích představuje výjimku z pravidla, že o soukromoprávních sporech rozhodují soudy v nalézacím řízení.

Výše uvedené závěry jsou zřejmé i z dosavadní rozhodovací praxe zvláštního senátu a Nejvyššího správního soudu, které při rozhodování o pravomoci či věcné příslušnosti charakter rozhodnutí správního orgánu rozlišovaly. Zvláštní senát konkrétně v usnesení ze dne 18. 9. 2007, čj. Konf 23/2006 - 6, vyslovil, že „rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu o přidělení čísel (§ 69 a násl. zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích) a navažující rozhodnutí o poplatcích za přidělení čísla (§ 75 téhož zákona) je veřejnoprávní regulací v oblasti správy čísel. Rozhodnout o žalobě proti rozhodnutí o poplatcích náleží soudu ve správním soudnictví“.

Opačný závěr vyplývající z rozdílného charakteru rozhodnutí vyslovil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 30. 9. 2003, čj. 6 A 60/2000 - 46: „Rozhodnutí správního orgánu vydané na základě § 8 odst. 1 zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, je rozhodnutím v soukromoprávní věci, neboť předmětem rozhodnutí je spor mezi uživatelem a poskytovatelem telekomunikační služby o plnění za poskytnuté služby, tj. spor o povinnosti uživatele platit za poskytnuté telefonní služby úhradu v rozsahu tehdy stanoveném Telefonním řádem a o oprávnění poskytovatele telefonních služeb jen v takto stanoveném rozsahu úhradu požadovat. Sama skutečnost, že řízení je regulováno správním řádem, nemá pro posouzení soukromoprávního či veřejnoprávního charakteru věci význam, neboť všechny orgány veřejné správy, jejichž rozhodnutí se projednávají podle části páté občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2003, se v procesních otázkách řídí právními předpisy veřejného práva“. Na těchto závěrech nic nemění ani následná změna právní úpravy, jak zvláštní senát již zopakoval také např. v usnesení ze dne 26. 7. 2011, čj. Konf 25/2011 - 8, a usnesení ze dne 23. 1. 2012, čj. Konf 78/2011 - 6.

V nyní posuzovaném případě proto musel zvláštní senát zjistit, zda rozhodoval Český telekomunikační úřad v soukromoprávní či veřejnoprávní věci. Z napadeného rozhodnutí správního orgánu zvláštní senát zjistil, že se řízení týkalo nezaplacených vyúčtování za poskytnuté služby elektronických komunikací a související smluvní pokuty ve výši 19 257,20 Kč s příslušenstvím. Správní orgán v rozhodnutí rozvedl, že žalobkyně neplatila vyúčtované částky za použití dvou telefonních stanic. Žalobkyně také využila speciálních nabídek, na jejichž základě zakoupila od poskytovatelky mobilní telefony za zvýhodněné ceny se závazkem využívat služeb poskytovatelky u obou telefonních stanic po stanovenou dobu. Český telekomunikační úřad svou příslušnost k rozhodnutí sporu vyvozoval z § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích, který stanoví, že tento úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost

na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených zákonem o elektronických komunikacích nebo na jeho základě.

Při posuzování charakteru rozhodnutí lze odkázat na závěry, které vyslovil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 30. 9. 2003, čj. 6 A 60/2000 - 46: „jde o povinnost plnění za poskytnuté služby, tedy o povinnost uživatele platit za poskytnuté telefonní služby úbradu v rozsahu tehdy stanoveném Telefonním řádem (tj. měsíční základní sazby a hovorného) a o oprávnění poskytovatele telefonních služeb jen v takto stanoveném rozsahu úbradu požadovat; řízení o takovém právu je proto třeba považovat za věc spadající do práva soukromého. I když otázky řízení se řídí obecnými předpisy správního řízení, rozhodující význam pro posouzení charakteru věci je právo hmotné, nikoliv právo procesní, neboť v případě věci projednávaných podle novelizované části páté o. s. ř. jde vždy o rozhodnutí orgánu veřejné správy, který se v procesních otázkách řídí právními předpisy veřejného práva“. Právní názor vyslovený v tomto usnesení lze použít i v nyní posuzované věci. Český telekomunikační úřad rozhodoval o nezaplacených částkách za poskytnuté služby elektronických komunikací. Jednalo se o spor o povinnosti účastníka k zaplacení ceny za poskytnuté služby elektronických komunikací vyplývající ze smlouvy mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem. Právní vztah mezi těmito subjekty vznikl na základě smlouvy a žádosti o poskytování služeb elektronických komunikací, mezi subjekty proto nelze shledat vztah podřízenosti a nadřazenosti. Účastník byl seznámen s podmínkami, za kterých byla služba o elektronických komunikacích poskytována, a dobrovolně na tyto podmínky přistoupil. Protože byly naplněny požadavky stanovené v § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích, mohl ve věci rozhodovat správní orgán. Protože také nelze zpochybnit, že platba nezaplacených částek za poskytnuté služby elektronických komunikací je soukromoprávním nárokem, byl správní orgán příslušný k tomu, aby vydal rozhodnutí o soukromoprávní věci.

K otázce charakteru rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu lze tedy uzavřít, že tento správní orgán rozhodoval spor, který měl soukromoprávní povahu, protože se jednalo o platbu nezaplacených částek za poskytnuté služby elektronických komunikací. O žalobě proti rozhodnutí byl proto příslušný rozhodovat soud v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř.

V předložené věci by se mohla zdát sporná smluvní pokuta vztahující se k mobilním telefonům zakoupeným ve speciální nabídce, o níž Český telekomunikační úřad rovněž rozhodl (tato smluvní pokuta je zahrnuta v částce 19 257,20 Kč s příslušenstvím, kterou Český telekomunikační úřad uložil žalobkyni zaplatit). Zvláštní senát totiž již v rozhodnutí ze dne 9. 9. 2008, čj. Konf 27/2008 - 7, vyslovil, že „o smluvní pokutě za porušení či nesplnění povinnosti vyplývající ze smlouvy uzavřené mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, popřípadě uživatelem (§ 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích), rozhoduje ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti samotné“. Zvláštní senát rozhodl, že smluvní pokuta je soukromoprávním institutem, o kterém mohou rozhodovat jak soudy, tak Český telekomunikační úřad, je ale nutné zohlednit charakter povinnosti, která byla porušena. V případě smluvní pokuty za nedodržení podmínek koupě mobilních telefonů za zvýhodněnou cenu by se tedy jednalo o smluvní pokutu vztahující se ke koupi, nikoli k poskytování služeb elektronických komunikací.

Aby ve věci mohl rozhodovat Český telekomunikační úřad, musí být v současné době naplněny podmínky stanovené ve zmiňovaném § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích, musí tedy být naplněn osobní a věcný předpoklad podle tohoto ustanovení. Věcný předpoklad pravomoci odpůrce rozhodovat účastnické spory je splněn, týká-li se spor povinností uložených zákonem o elektronických komunikacích nebo na jeho základě; povinnost uhradit cenu za poskytnutou službu je podle § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích základní povinností účastníka, popřípadě uživatele veřejně dostupné služby elektronických komunikací.

Není-li osobní i věcný předpoklad naplněn, musí o soukromoprávních věcech vždy rozhodovat soud. Pokud by totiž zvláštní senát rozhodl jinak, extenzivně by rozšiřoval pravomoc Českého telekomunikačního úřadu a omezoval by obecnou pravomoc soudů v občanském soudním řízení podle § 7 o. s. ř.

Český telekomunikační úřad však v předložené věci nepopřel svou pravomoc rozhodovat i o smluvní pokutě vztahující se ke koupi mobilního telefonu. O této otázce tedy nevznikl žádný spor o pravomoc, o němž by mohl rozhodnout zvláštní senát podle zákona o některých kompetenčních sporech.

Český telekomunikační úřad tak rozhodl o povinnosti zaplatit 19 257,20 Kč s příslušenstvím, aniž by bylo sporné, zda tak měl učinit tento správní orgán nebo soud, případně v jakém rozsahu. Zvláštní senát nerozhodoval jako v případech týkajících se smluvní pokuty, kdo je příslušný k rozhodování o porušené povinnosti či smluvní pokutě z ní vyplývající, neboť tato otázka mu (jako kompetenční spor) nebyla předestřena. Zvláštní senát se zabýval výhradně tím, u jakého soudu může žalobkyně podat žalobu proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu o povinnosti, kterou jí již správní orgán – tedy Český telekomunikační úřad – uložil.

Zvláštní senát se proto při rozhodování o pravomoci a věcné příslušnosti omezil toliko na otázku, která větev soudnictví je příslušná k přezkoumání rozhodnutí správního orgánu o soukromoprávní věci. Nezabýval se ani tím, zda žalobkyně využila všechny opravné prostředky proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu. Zvláštní senát pouze uzavřel, že k projednání a rozhodnutí žaloby proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu týkajícího se nezaplacených plateb za poskytnuté služby elektronických komunikací je příslušný soud v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř. Zvláštní senát z uvedených důvodů vyslovil, že k rozhodnutí o věci je dána pravomoc Městského soudu v Brně (§ 5 odst. 1 zákona o některých kompetenčních sporech).

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona o některých kompetenčních sporech současně s rozhodnutím sporu zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Městského soudu v Brně ze dne 12. 9. 2013, čj. 31 C 28/2013 - 4, a odstranil tak překážku věci rozhodnuté.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona o některých kompetenčních sporech závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Městský soud v Brně pokračovat v řízení o podané žalobě.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. října 2015

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu